



"I mi smo važni"

Radeći u kombinovanom odjeljenju i prateći interese učenika, zajedno smo pokrenuli razredni projekat koji je prerastao u ozbiljan i uspješan rad kroz koji smo se predstavili lokalnoj zajednici, dokazali svoju kreativnost i ravnopravnost.



Rad u područnim seoskim osnovnim školama je specifičan oblik organizacije. I baš taj specifičan oblik organizacije rada pokušavam da iz godine u godinu mijenjam i modernizujem. Radeći u kombinovanom odjeljenju shvatila sam da je neophodno unijeti novinu i ići u korak s vremenom za dobrobit djece koja školu doživljavaju kao svoju „**drugu kuću**“. Živeći u seoskim sredinama djeca bivaju uskraćena za mnoge kulturne, sportske, humanitarne i druge aktivnosti koje bi im proširile vidike i pomogle u lakšem savladavanju nastavnih sadržaja. Pridržavajući se Nastavnog plana i programa, a koristeći volju, želju, zainteresovanost i trud učenika i roditelja, pokušala sam povezati školu i društvenu sredinu na kreativan i zanimljiv način. Rezultat je bio i više od očekivanog. Uspješno integrisani nastavni sadržaji sa slobodnim aktivnostima učenika u školi i van nje. **Za mene je škola jedna neophodna životna zajednica, centar kulture u selu u kojem se nalazi i dok postoji škola živi i selo. Za mene, učitelj znači biti istraživač i voditelj koji će znati obrazovati, vaspitavati i spremati učenike za život; povezivati i usmjeravati; razumjeti i tolerisati; učiniti da**

se učenici osjećaju voljeno i sigurno i da znaju da su jednako bitni članovi društva bez obzira ko su i odakle dolaze. Posao učitelja zahtijeva mnogo više od onog što piše u Nastavnom planu i programu. Poštujući narodnu izreku „Na mladima svijе ostaje“, kod svojih učenika uvijek sam nastojala i nastojim razvijati trajne vrijednosti koje će u njima izgraditi humane, poštene, vrijedne, razumne, mudre i osjećajne ličnosti spremne za mnoge životne izazove. Posao učitelja zahtijeva izuzetnu saradnju sa roditeljima. Dobro organizovana i osmišljena saradnja između učitelja i roditelja predstavlja bitan uslov za ostvarivanje svih postavljenih ciljeva. Prisna i iskrena saradnja rezultat su potpunog povjerenja jednih prema drugima. Posao učitelja je uspješno se integrisati u užu i širu društvenu sredinu. Koliko smo bili uspješni procjenjujemo na osnovu postignutih rezultata, a svaki novi rezultat, bio on veći ili manji, je izazov koji nas pokreće i podstiče za nove ideje. I koliko god se u našem društvu trudili da prikažemo kako je nemoguće u školi raditi bez savremene tehnike i savremenih didaktičkih pomagala, tu je područna seoska škola u kojoj tabla, kreda, razredna računaljka i slovarica, TV i pokvaren računar kažu da se granice pomjeraju voljom i trudom.

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Područne škole sa kombinovanim odjeljenjima i malim brojem učenika veoma često bivaju zapostavljene od svih oblika kulturnih, sportskih i drugih manifestacija koje se organizuju u gradskim sredinama i nažalost dešavanja koja se odvijaju u našim matičnim (centralnim) školama. Učenici iz seoskih područnih odjeljenja svoju matičnu (centralnu) školu upoznaju prvi put za vrijeme upisa u prvi razred i nerijetko se dešava da im je to i posljednji kontakt sa matičnom školom, sve do prelaska u predmetnu nastavu. Učesnici svih manifestacija organizovanih u matičnim školama su učenici koji pohađaju matičnu školu. Naša djeca su izolovana od društva čiji smo sastavni dio. Svim sprovedenim aktivnostima željela sam pokazati i dokazati da i seoska djeca ravnopravno mogu participirati u svim manifestacijama i mogu biti organizatori kvalitetnog školskog života i rada i svojih slobodnih aktivnosti.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Uključiti učenike u sportske, kulturne i javne manifestacije užе i šire društvene sredine; povezati nastavne sadržaje sa slobodnim aktivnostima učenika izvan škole; obogatiti socijalizaciju učenika; motivisati učenike na praktičan rad kojim će se obogatiti znanja u redovnoj nastavi; približiti roditelje školi i putem radionica ih zainteresovati za život i rad škole;

ISHODI:

- učenici su članovi karate kluba Sochin Banja Vrućica,

- učenici su članovi SPKD Prosvjeta Teslić,
- razvijene radne navike, disciplina i socijalizacija učenika kroz sportske i folklorne aktivnosti,
- razvijena ljubavi prema narodnoj kulturi, tradiciji i narodnim običajima;
- učenici putuju širom BiH, upoznaju nove sredine;
- učesnici su na „Maskembalu“ u organizaciji Turističke organizacije Teslić;
- samostalno biraju materijal i maštovito izrađuju masku ili kostim
- učenici su članovi Opštinske organizacije Crvenog krsta Teslić,
- znaju šta znači biti human i solidaran;
- znaju objasniti zašto je važno pomoći ugroženima;
- mogu pokazati vlastitim primjerom svoju humanost;
- obogaćen govor i komunikacija;
- lako usvajaju pravila ponašanja i duh fer – pleja;
- izvode koreografiju uz muzičku pratnju i ritmičke kretne forme koje su sastavni dio narodne (folklorne) tradicije;
- učenici uspješno imenuju biljke okoline, razlikuju samonikle i gajene bilje, opisuju poslove vezane za gajenje biljaka, objašnjavaju funkcije dijelova biljaka, uočavaju povezanost žive i nežive prirode, povezanost biljnog i životinjskog svijeta, navode koristi biljaka za čovjeka;
- u prijatnoj atmosferi roditelji su važni akteri u vođenju grupa u interaktivnoj radionici;
- poboljšana saradnja i komunikacija između roditelja i škole, te bolje razumijevanje sredine u kojoj njihova djeca borave pola dana;

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Naše aktivnosti započele su u prošloj školskoj godini. Još tad sam detaljno istražila sklonosti i interesovanja učenika kako bi ih uspješno uključila u slobodne aktivnosti koje su na dohvat ruku djeci iz gradskog okruženja. Napravila sam plan prema kojem ću hrabro i istrajno djelovati, obavijestila roditelje koji su bili zahvalni na trudu koji iskazujem prema njihovoj djeci, a mojim učenicima. Naravno, vodila sam računa da obavezne školske aktivnosti i slobodno vrijeme učenika povežem u jednu cjelinu koja će učenicima obezbijediti uspjeh, znanje, zabavu, igru, razonodu,

jednom riječju satisfakciju na obostranu korist, kako za školu tako i za slobodno vrijeme učenika.

Prvi korak – Saradnja sa dječijim časopisima (korelacija: Srpski jezik – Likovna kultura – vannastavne i vanškolske aktivnosti)

Istakeću vrlo uspješnu saradnju koju sam ostvarila sa Tablom iz Niša – Internet časopis za podsticanje dečjeg stvaralaštva.

Saradnja sa Tablom traje skoro dvije godine i ona nam je bila vjetar u leđa za mnoge naše aktivnosti. Svaki naš kvalitetan likovni i literarni rad objavljivali smo na stranicama Table čijom objavom smo imali još veću motivaciju za još kreativniji rad i trud. Naša mašta je sve više dolazila do izražaja, jer nam je Tabla kao naš „Prozorčić u svijet“ omogućavala uvid u raznovrsne konkursne aktivnosti regiona. Odvažili smo se i na taj korak pa smo na časovima Srpskog jezika i Likovne kulture prilagođavali konkursne teme našim nastavnim sadržajima učenja. Trudili smo se da naša ostvarenja pošaljemo na zadate adrese i nismo bili razočarani činjenicom da je baš naš rad bio van konkurencije. Bilo je potrebno strpljenje, vrijeme i iskustvo. Uporno smo radili: crtali, maštali, pisali i danas se možemo pohvaliti značajnim priznanjima, pohvalama, diplomama (prilog fotografija br.1.). Svoj rad likovnog i literarnog stvaralašta nastavljamo da njegujemo i obogaćujemo kreativnim i inovativnim idejama i nesebično ga dijelimo sa drugima u regionu.

Drugi korak - Učenike kulturno – umjetnički angažovati (korelacija: Fizičko vaspitanje – Muzička kultura – Dramska sekcija- Folklorna sekcija SPKD Prosvjeta Teslić)

Pripremajući učenike za školsku priredbu povodom Dana škole „Vuk Karadžić“ željela sam predstaviti sve učeničke kvalitete i njihova postignuća na časovima redovne nastave. Kako se često na časovima Muzičke kulture obrađuju i uvježbavaju narodne pjesme, a na časovima Fizičkog vaspitanja narodni plesovi različitih kultura i običaja, odlučili smo se predstaviti narodnom dječijom igrom „Ja posejah lubenice“. Učenici su u početku stidljivo prihvatili novinu. Željeli su da ostanu u onim uobičajenim okvirima naših vannastavnih sastajanja i proba: gluma, scenski pokreti i sl. Međutim kako je vrijeme odmicalo i probe postajale zanimljivije i sadržajnije, shvatili su da je folklor važan dio kulture svakog naroda i da preko njega mladi upoznaju kako se nekad živjelo. S ponosom smo predstavili našu koreografiju u novembru za Dan škole. Nažalost, nismo uspjeli ostvariti u cjelosti našu zamisao jer smo imali namjeru posuditi narodnu nošnju članova SPKD Prosvjeta Teslić, ali se iz ovog prvog našeg predstavljanja pred roditeljima i gostima priredbe izrodila jedna nova ideja. Afirmisati učenike i njihove roditelje, te uključiti učenike u folklornu sekciju SPKD Prosvjeta Teslić. Jedan broj učenika su postali aktivni članovi pomenutog društva i iza sebe imaju brojne nastupe kako u našoj zemlji tako i u inostranstvu. (prilog fotografije br. 2 i 3.)

Treći korak – Učenike sportski angažovati (korelacija: Fizičko vaspitanje – Srpski jezik – Karate klub Sochin Banja Vrućica)

Kako učenici žive u selu, a sva sportska dešavanja se odvijaju u gradu i to više puta sedmično, djeca nisu u mogućnosti tako često odlaziti na treninge u grad, nastojala sam sportski klub približiti selu. Bio je to veliki izazov i na moje iznenađenje pregovori oko otvaranja nove karate sekcije u selu Donji Ružević nisu dugo trajali. Uslov je bio minimalno dvadeset polaznika i obezbijediti prostor za treninge tri puta sedmično. Zanimljivim prezentacijama o sportu i njegovom značaju za pravilan rast i razvoj djece, angažovala sam i zaineresovala veći broj djece iz područne škole na Memić Brdu. Zajedno sa karate klubom osmislila sam plakate i polijepila na vidljivim mjestima kako bi djeca iz okolnih sela bila upoznata. Obezbijediti prostor za redovne treninge nije bio lak zadatak, ali se nije odustajalo. U planu mi je prvo bio veliki hodnik naše škole, međutim shvatila sam da je za takvu vrstu sporta potreban mnogo veći prostor. Odlučila sam razgovarati sa predsjednikom mjesne zajednice i pregovarati za salu seoskog omladinskog doma. Na moju radost predsjednik mjesne zajednice je vrlo rado prihvatio predlog, ali je postojao problem. U domu nije bilo električne energije. Preko opštinskih organa riješili smo i taj problem, gdje se Opština Teslić obavezala platiti priključak za električnu energiju i na taj način ostvarili izuzetnu saradnju sa Opštinom Teslić. Uz malo truda, dobru komunikaciju i razumijevanje u martu mjesecu ove godine karate klub Sochin Banja Vrućica otvorio je novu sekciju. Danas tu sekciju broj oko tridesetak članova. Naročito sam ponosna što sam uspjela omogućiti kvalitetan utrošak slobodnog vremena ne samo mojim učenicima, već i djeci i iz susjednih sela. Učenici i sad već takmičari ostvaruju zapažene rezultate na takmičenjima, što su dokaz njihove diplome i medalje, a njihova upornost, istrajnost, spretnost i brzina značajno se uočavaju i na časovima Fizičkog vaspitanja. Znanje koje steknu prilikom putovanja kroz različita mjesta i gradove redovno provjeravamo na časovima obrade, utvrđivanja i vježbe Srpskog jezika kroz temu Pravopis i nastavnu jedinicu „Pisanje velikog slova – Imena gradova, sela, rijeka, planina“. (prilog fotografije br. 4, 5, 6.)

Črtvrti korak - Učešće na audiciji za Đurđevdanski festival Republike Srpske (korelacija: Muzička kultura)

Da imamo hrabrosti za nove korake pokazali smo i svojim glasom. Iz male seoske škole odvažili smo se otići i na audiciju za Đurđevdanski festival. Izvršili neophodne pripreme za audiciju i sa pjesmom „**Šarica Bubamarica**“ pokazali svoja interesovanja i sklonosti te sposobnost da aktivno učestvujemo na televizijskom snimanju kao da nam nije prvi put. Odličan program i vrhunska gluma u izvođenju poznatog dječijeg glumca i animatora Nidže Radoznalca omogućila nam je da se vratimo kući sa mnoštvom predivnih utisaka, novih iskustava i zabave koju smo danima prepričavali. (prilog fotografija br.7.)

Peti korak – Pripreme i odlazak na Maskembal (korelacija: Priroda i društvo – Vaspitni rad u odjeljenjskoj zajednici– Likovna kultura – Dramska sekcija)

Svaka aktivnost nam je bila afirmacija za novu aktivnost kroz koju su se učenici formirali kao stvaralačke, odgovorne i društvene ličnosti.

Učeći o „Biljkama moje okoline“ na časovima Prirode i društva nastojala sam da ranije stečena iskustva i znanja objedinim i koliko je to moguće povežem sa prethodnim aktivnostima. Ponekad je dovoljno prepustiti se idejama i zaista rezultati budu vrlo brzo vidljivi.

Prateći Nastavni plan i program nastojala sam prednost dati praktičnom radu putem kojeg su djeca mnogo više naučila o djelovima biljake, njenom rastu i razvoju, te njenim koristima za čovjeka.

Kreativnim i inovativnim pristupom započeli smo školsku radinost: prikupljanje sjemenki različitih biljaka, pravljenje malog učioničkog rasada, praćenje rasta i razvoja, presađivanje biljaka u školski mini vrt i njeno njegovanje. Praktičnim radom učenici su potpunije shvatili međusobnu povezanost žive i nežive prirode, kao i uzajamno jedinstvo biljnog i životinjskog svijeta. (prilog fotografije br. 8. i 9.)

Dok smo obavljali naše proljetne radove, mamio nas je opojni miris zove, te smo se po završetku radova odlučili počastiti proizvodom koji je nekad kod naših baka bio nezaobilazan okrepljujući napitak. Upoznavajući nastavne sadržaje na časovima odjeljske zajednice o „Zaštiti zdravlja i čovjekove sredine“ kao rezultat toga bio je sok od zove. Objedinjujući tradiciju (kako se nekad pravio sok) i savremene tokove našeg života (kako se danas pravi sok) napravili smo sok čiji će nam ukus ostati u trajnom i slatkom sjećanju, a stečena iskustva primjenjivati i u svakodnevnom životu. (fotografija br.10. i 11.)

Uz zovin sok sa dodatkom svježeg cijedenog limuna lakše smo postavili pravila zdrave ishrane koja smo prikazali putem različitih prezentacija i plakata.

Krajem maja uzeli smo učešće na „Maskembalu“ predstavljajući se kostimima koji su bili naša lična kreacija. Ideja za izradu kostima potekla je upravo iz obrađene teme „Biljke i životinje moje okoline“. Našim kostimima predstavili smo jedinstvo žive i nežive prirode. (fotografija br.12 i 13.)

Šesti korak – Humanitarne aktivnosti učenika (korelacija: Vaspitni rad u odjeljenjskoj zajednici – Likovna kultura)

Na času Srpskog jezika obrađujući basnu „Gavran i lisica“ započela sam i narednu aktivnost. Učenike sam motivisala sljedećim radom: Na velikom plakatu zalijepila sam slike gavrana i lisice. Poučeni ranijim iskustvima o osobinama lisice iz različitih priča, zadatak učenika je bio da pored slika ispisuju prve asocijacije na ove dvije životinje. Učenici su ispisivali svoje primjere: lukav kao lisica, voli da jede kokoške.... gavran donosi nesreću, grakće, ružan i sl. Nakon samostalnog rada, učenicima sam pročitala basnu. Potom smo tumačili likove iz basne i zaključili da je gavran bio sebičan (želio je sir samo za sebe), bio je uobražen i lakovjeran (mislio je da on zaista može biti kralj ptica); lisica je laskava (nije bila iskrena), mudra i lukava (željela je da prevari gavrana). Na pitanje da li bi vi željeli da posjedujete osobine ovih likova učenici su odgovorili da ne bi. Na pitanje kakve bi željeli da vi imate osobine? Odgovorili su da žele biti dobri, iskreni, dijeliti, biti poštteni, raditi

i pomagati drugima. Na pitanje kako možemo pomoći drugima, učenici su imali različite odgovore. Pitanjima sam ih navodila da izraze želju da zaista i praktično pomognemo drugima. Što smo i realizovali na narednim časovima odjeljenjske zajednice učeći o „Solidarnosti i drugarstvu“. Prikupili smo značajnu količinu igračaka i slatkiša, otišli u Crveni krst i tim svojim malim djelom sigurno izazvali radostan osmijeh na licu njihovih vršnjaka kojima je potrebna pomoć. Ujedno smo postali članovi Crvenog krsta. (prilog fotografije br. 14, 15 i 16.)

Sedmi korak – Radionice sa roditeljima (korelacija: Srpski jezik – Dramska sekcija – saradnja sa roditeljima)

Vodeći već duži niz godina dramsku sekciju, ovom radionicom sa roditeljima, željela sam uvesti novinu kako u školi tako i u rad dramske sekcije. Uvođenjem roditelja u slobodnu aktivnost učenika postigla sam i zainteresovanost školske uprave, pa je i pedagog škole lično prisustvovao jednoj takvoj radionici. Dramsku sekciju čini 16 učenika, tako da su mi za uspješnu radionicu bila potrebna 4 roditelja kako bih učenike podijelila u 4 grupe. Upoznala sam roditelje sa navedenom aktivnošću putem poziva. Pismeno sam objasnila ciljeve, šta, zašto i na koji način želim postići ovom radionicom. Prisustvo radionici su mi potvrdile tri mame i jedan tata. Predviđeno vrijeme radionice je bio jedan školski čas. Za to vrijeme sam formirala 4 grupe i podijelila radne zadatke. Zadatak radionice je bilo zajedničko stvaralaštvo: Izrada krpenih lutkica (voditelji su roditelji), dramatizacija dječijih igrokaza pripremljenih za Dan škole i lutkarska predstava „Medvedova ženidba“ po motivima iz bajke Desanke Maksimović. Komunikacija i pronalazak zajedničkih rješenja za izradu lutkica; upoznavanje načina rada na dramskim probama, scenskih pokreta i improvizacije tokom rada; te izvanredna lutkarska predstava u izvođenju učenika dovela je do zadovoljstva i ponosa na obostranu korist. Učenici su bili srećni što su imali mentore svojeroditelje, a roditelji su bolje razumijeli sredinu u kojoj njihova djeca borave veći dio dana. Na kraju radionice sam sprovela i evaluaciju čijom povratnom informacijom sam se uvjerila u uspješnost postignutog cilja i želju učesnika radionice da se ovakav način rada češće organizuje u školi. (prilog fotografije br. 17, 18 i 19.)

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Rezultat koji sam željela postići svim navedenim aktivnostima jeste samostalan i odgovoran učenik, istrajan u izvršavanju obaveza i zadataka, promišljen, komunikativan i ravnopravan član društvene zajednice. Dobro organizovana i osmišljena saradnja između roditelja i učitelja predstavlja bitan uslov za potpuno ostvarenje prethodno navedenih aktivnosti. Zajednička briga roditelja i mene kao učitelja omogućila je svestraniji razvoj učenika, njegovih fizičkih i psihičkih sposobnosti; izgradnju radnih navika, svjesniju radnu disciplinu, brigu o njegovanju interesovanja za lijepo i sposobnost da se lijepo unose u svakodnevni život. Svakodnevna komunikacija sa učenicima je dokaz njihove ljubavi prema školi i školskom radu, sa lakoćom i zadovoljstvom prihvataju nove radne izazove, samoodgovorno djeluju u društvenoj sredini, kulturno se ponašaju u

školi i van nje; organizovano vrše izbor sadržaja zabave koji doprinosi bogaćenju njihove ličnosti. Njihove medalje, diplome, pohvale, zahvalnice, humane akcije su rezultati truda i rada i dokaz da i djeca iz ruralnih sredina zaslužuju važno mjesto u našem okruženju. Potpunijim poznavanjem učenika; njihovih sklonosti i interesovanja uspjela sam da svoje ideje prenesem i na roditelje koji su ih rado prihvatili i pomogli u njihovoj realizaciji. Svaka inicijativa je prihvaćena bez otpora i sa željom maksimalnog učešća. (prilog fotografija br. 20.)

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Sve navedene aktivnosti su realizovane s velikom ljubavlju i željom da se pomogne učenicima jedne seoske škole u izgradnji kako intelektualnih tako i moralnih, estetskih, radnih i fizičkih sposobnosti i vrijednosti bez spoticanja i bez mišljenja „mi to ne možemo“. Neophodno je djecu upoznati sa lokalnom sredinom, aktivirati njihovu radoznalost, ispitati interesovanja i omogućiti da budu važni, bitni i uspješni rukovodioci svojih školskih i vanškolskih aktivnosti. Svakako bez afimisanih roditelja nemoguće je izaći iz učionice. **Zato je važno imati smisla za ljudsku komunikaciju, pokazati svoju neposrednost, dobronamjernost i zainteresovanost za međusobno pomaganje i uvažavanje. Uvjerena sam da su učitelji posebna vrsta ljudi koji imaju sve navedene kvalitete i sigurna da prethodno navedene ideje je moguće prilagođavati i dopunjavati na zadovoljstvo naših učenika. Učenicima učitelj treba da bude „Prozorčić u svijet“ koji će ih zajedno sa roditeljima edukovati, pokazati i naučiti kako se živi, radi, komunicira i ponaša u učionici, van nje i u kući.**

Collections

Nominovane prakse

NIN 2017